

YHDISTYNEIDEN KANSAKUNTIEN
KASVATUS-, TIEDE- JA KULTTUURIJÄRJESTÖN UNESCON
SOPIMUKSIA JA SUOSITUKSIA N:O 21

UNESCON YLEISTEN KIRJASTOJEN JULISTUS

Hyväksytty marraskuussa 1994

UNESCON KOULUKIRJASTOJULISTUS

Hyväksytty joulukuussa 1998

ESIPUHE

Yleinen kirjasto on kansakuntamme ylpeydenaihe: aktiiviseen kansalaisuuteen ja vapaa-aikaan johdattaja, elinikäisen oppimisen mahdollistaja, yleissivistyksen ylläpitäjä. Kirjastolla on keskeinen rooli demokratian toteutumisessa. Se on niin arki-kokemuksen kuin tutkimusten mukaan suomalaisten eniten arvostama ja käyttämä kulttuurilaitos.

Suomen yleiset kirjastot tunnetaan kansainvälisesti suurista käyttö- ja lainausluvuista, kirjastoarkkitehtuurista, tietotekniikan nopeasta ja laajasta käyttöönnotosta sekä internet-palvelujen avaamisesta kaikille kansalaisille maksutta. Lapset ja eri-ikäiset oppijat ovat yleisten kirjastojen suuri käyttäjäryhmä. Noin puolet yleisistä kirjastoista ja 80 % kirjastoautopysäkeistä on koulujen tai oppilaitosten välittömässä läheisyydessä.

Suomen kirjastojärjestelmää on rakennettu perinteisesti verkkoajattelun pohjalle. Maan kaikki julkisessa käytössä olevat kirjasto- ja tietopalveluyksiköt, niiden kokoelmat ja palvelut on nähty yhteisenä resurssina, joka on kaikkien tarvitsijoiden käytettävissä fyysisestä ja hallinnollisesta sijainnista riippumatta. Tavoitteena on, että yleisten, tieteellisten, ammattikorkeakoulujen sekä koulu- ja oppilaitoskirjastojen verkko-palveluja kehitetään siten, että kerran verkkoon luotu palvelu on kaikkien käytettävissä.

Yhtenäistä koulujen ja oppilaitosten kirjastoverkosta ei Suomessa ole, vaikka yksittäisiä koulu- ja oppilaitoskirjastoja onkin liittynyt osaksi kirjastoverkkoa. Vastuu oppilaiden ja opiskelijoiden kirjasto- ja tietopalveluista on oppilaitoksilla. Niiden

tulee huolehtia siitä, että oppilaiden saatavilla on riittävästi ajantasaista, kiinnostavaa ja monipuolista luettavaa ja että heillä on kyky hankkia ja hallita tietoa suuresta infomassasta. Mitä enemmän oppilaiden ulottuvilla on kirjoja ja lukemaan innostavaa toimintaa, sitä enemmän lapset ja nuoret lukevat. Hyvä perinteinen lukutaito on pohja myöhemmin hankittaville muille taidoille.

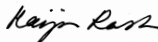
Kirjastojen resurssien heikentyminen 1990-luvulla on huonontanut paitsi kirjastojen myös kaikenikäisten oppijoiden tilannetta. Nykyiset opetus suunnitelmat ja -menetelmät edellyttävät laadukkaita kirjasto- ja tietopalveluja, jotka tukevat itsenäistä tiedonhakua, tiedonhallintaa ja lukuharrastusta. Näihin vaatimuksiin nykyinen kirjastojen resurssointi ei pysty vastaamaan.

Ei ole olemassa yhtä ainoaa koulun kirjaston toteuttamismallia tai yhtä ainoaa oikeaa tapaa ratkaista oppijan tietohuoltokysymys. Päätökset on tehtävä paikalliset ja alueelliset olosuhteet ja toimintaympäristö huomioon ottaen yhteistyössä muiden kirjastojen kanssa laatimalla esimerkiksi paikallisia ja alueellisia strategioita. Kirjastopalvelujen luominen ja kehittäminen vaatii pitkäjänteistä, ammattitaitoista työtä ja kokonaisvaltaista asian käsittelyä kunnassa.

Yhdistyneiden kansakuntien Kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestö UNESCO:n Yleisten kirjastojen julistus ja UNESCO:n Koulukirjastojulistus antavat linjauksia siihen, miten paikallisesti ja alueellisesti kehitetään niin yleisten kirjastojen kuin koulukirjastojen palveluja ja kaikenikäisten oppijoiden tietohuoltoa.

Suvi Lindén
Kulttuuriministeri

Maija Rask
Opetusministeri

UNESCON YLEISTEN KIRJASTOJEN JULISTUS

VAPAAUS, HYVINVOINTI SEKÄ YHTEISKUNNAN JA YKSILÖIDEN KEHITYS OVAT INHIMILLISIÄ PERUSARVOJA. NE SAAVUTETAAN VAIN SITEN, ETTÄ HYVIN ASIOISTA PERILLÄ OLEVAT KANSALAISET KÄYTTÄVÄT DEMOKRAATTISIA OIKEUKSIAAN JA OSALLISTUVAT AKTIIVISESTI YHTEISKUNNAN TOIMINTOIHIN. RAKENTAVA OSALLISTUMINEN JA DEMOKRATIAN KEHITTYMINEN EDELLYTTÄVÄT RIITTÄVÄÄ KOULUTUSTA SEKÄ VAPAATA JA RAJOITTAMATONTA TIETÄMYKSEN, AJATUSTEN, KULTTUURIN JA TIETOJEN LÄHTEIDEN KÄYTTÖMAHDOLLISUUTTA.

YLEINEN KIRJASTO, JOKA ON LÄHEISIN PORTTI TIEDON ÄÄREEN, LUO PERUSEDELLYTYKSET ELINIKÄISELLE OPPIMISELLE, ITSENÄISELLE PÄÄTÖKSENTEOLLE SEKÄ YKSILÖN JA SOSIAALISTEN RYHMIEN KULTTUURIKEHITYKSELLE.

TÄMÄ JULISTUS ILMAISEE UNESCON KÄSITYKSEN YLEISESTÄ KIRJASTOSTA ELÄVÄNÄ KASVATUKSEN, KULTTUURIN JA TIEDON LÄHTEENÄ. YLEINEN KIRJASTO ON MYÖS TÄRKEÄ VÄLINE VAALITTAESSA RAUHAA JA HENKISTÄ HYVINVOINTIA SEKÄ MIESTEN ETTÄ NAISTEN MIELISSÄ.

NAISTÄ SYISTÄ UNESCO ROHKAISEE SEKÄ HALLITUKSIA ETTÄ PAIKALLIS-HALLINTOA TUKEMAAN YLEISTEN KIRJASTOJEN KEHITTÄMISTÄ JA SITOUTUMAAN SIIHEN AKTIIVISESTI.

YLEINEN KIRJASTO

YLEINEN KIRJASTO ON PAIKALLINEN TIETOKESKUS, JOKA TUO KAIKENLAISEN TIETÄMYKSEN JA TIEDON HELPOSTI ASIAKKAIDENSA SAATAVILLE.

YLEISEN KIRJASTON PALVELUITA ANNETAAN TASAPUOLISESTI IÄSTÄ, RODUSTA, SUKUPUOLESTA, USKONNOSTA, KANSALLISUUDESTA, KIELESTÄ TAI YHTEISKUNNALLISESTA ASEMASTA RIIPPUMATTA. NIILLE KÄYTTÄJILLE, JOTKA EIVÄT JOSTAIN SYYSTÄ PYSTY KÄYTTÄMÄÄN TAVANOMAISIA KIRJASTOPALVELUITA JA -AINEISTOJA, ON ANNETTAVA ERITYISPALVELUITA JA -AINEISTOJA. TÄLLAISIA ASIAKKAITA OVAT ESIMERKIKSI KIELELLISIIN VÄHEMMISTÖIHIN KUULUVAT, VAMMAISET JA SAIRAALOISSA TAI VANKILOISSA OLEVAT.

KAIKKIEN IKÄRYHMIEN ON LÖYDETTÄVÄ TARPEISIINSA SOPIVAA AINEISTOA. KOKOELMIIN JA PALVELUIHIN ON KUULUTTAVA KAIKENLAISIA TARKOITUKSEEN SOPIVIA NYKYAIKAISIA TIETOVÄLINEITÄ JA VIESTIMIÄ SEKÄ PERINTEISTÄ AINEISTOA. KORKEA LAATU JA PAIKALLISTEN TARPEIDEN JA ELINOLOSUHTEIDEN HUOMioon OTTAMINEN OVAT TOIMINNAN PERUSTA. AINEISTON ON KUVATTAVA AJANKOHTAISIA SUUNTAUKSIA JA YHTEISKUNNAN KEHITYSTÄ SEKÄ IHMISEN PYR-

KIMYSTEN JA MIELIKUVITUKSEN TUOTOKSIA.

ÄINEISTOON TAI PALVELUIHIIN EI SAA VAIKUTTAA MIKÄÄN MAAILMANKATSO-
MUKSELLINEN, POLIITTINEN TAI USKONNOLLINEN SENSUURI EIVÄTKÄ KAUPALLI-
SET PAINHEET.

YLEISEN KIRJASTON TEHTÄVÄT

SEURAAVIEN AVAINTEHTÄVIEN, JOTKA LIITTYVÄT TIETOOH, LUKU- JA KIRJOITUS-
TAITOON, KASVATUKSEEN JA KULTTUURIIN, PITÄISI OLLA YLEISEN KIRJASTON
PALVELUIDEN YDIN:

- LASTEN LUKUTOTTUMUSTEN LUOMINEN JA VAHVISTAMINEN JO PIENESTÄ
PITÄEN
- KAIKENTASOISEN YKSILÖLLISEN JA OMAEHTOISEN KOULUTUKSEN SEKÄ YLEI-
SEN KOULUTUKSEN TUKEMINEN
- MAHDOLLISUUKSIEN ANTAMINEN LUOVALLE ITSENSÄ KEHITTÄMISELLE
- LASTEN JA NUORTEN MIELIKUVITUKSEN JA LUOVUUDEN EDISTÄMINEN
- KULTTUURIPERINNÖN TUNTEMUKSEN, TAITEIDEN ARVOSTUKSEN, TIETEEN
SAAVUTUSTEN JA KEKSINTÖJEN EDISTÄMINEN
- MAHDOLLISUUDEN ANTAMINEN KAIKENLAISEN ESITTÄVÄN TAITEEN ESILLE-
TUOMISEEN
- KULTTUURIN MONIMUOTOISUUDEN SUOSIMINEN SEKÄ KULTTUURIEN VÄLI-
SEN KANSSAKÄYMISEN VAALIMINEN
- SUULLISEN PERIMÄTIEDON TUKEMINEN
- SEN VARMISTAMINEN, ETTÄ KANSALAISET SAAVAT KÄYTTÖÖNSÄ KAIKEN-
LAISTA YHTEISÖÄÄN KOSKEVAA TIETOA

- RIITTÄVIEN TIETOPALVELUIDEN TUOTTAMINEN PAIKALLISILLE YRITYKSILLE, YHDISTYKSILLE JA ETURYHMILLE
- TIEDON JA TIETOKONEIDEN KÄYTTÖTAIDON KEHITTÄMINEN
- KAIKKIEN IKÄRYHMIEN KIRJALLISTEN HARRASTUSTEN JA HANKKEIDEN TUKEMINEN JA OSALLISTUMINEN NIIHIN, SEKÄ TARVITTAESSA NIIDEN ALKUUN SAATTAMINEN.

RAHOITUS, LAINSÄÄDÄNTÖ JA VERKOSTOT

YLEISEN KIRJASTON PERIAATTEENA ON MAKSUTTOMUUS. YLEINEN KIRJASTO ON PAIKALLISTEN JA VALTAKUNNALLISTEN VIRANOMAISTEN VASTUULLA. SITÄ ON TUETTAVA ERITYISLAEILLA, JA VALTAKUNNALLISET JA PAIKALLISET HALLINTOELIMET RAHOITTAVAT SEN TOIMINNAN. YLEINEN KIRJASTO KUULUU OLENNAISENA OSANA JOKAISEEN PITKÄN AIKAVÄLIN STRATEGIAAN, JOLLA PYRITÄÄN EDISTÄMÄÄN KULTTUURIA, TIETOJEN ANTAMISTA, LUKU- JA KIRJOITUSTAITOA SEKÄ KASVATUSTA.

JOTTA VOIDAAN VARMISTAA KIRJASTOJEN VALTAKUNNALLINEN KOORDINOINTI JA YHTEISTYÖ, LAIN JA STRATEGISTEN SUUNNITELMIEN ON MÄÄRITELTÄVÄ VALTAKUNNALLINEN KIRJASTOVERKKO JA TUETTAVA SITÄ. VERKON PALVELUTAVOITTEET SOVITAAN YHTEISESTI.

YLEISTEN KIRJASTOJEN VERKKO ON SUUNNITELTAVA OTTAEN HUOMIOON VALTAKUNNALLISET JA ALUEELLISET KIRJASTOT SEKÄ TUTKIMUS- JA ERIKOISKIRJASTOT SAMOIN KUIN KOULUJEN, YLIOPISTOJEN JA MUIDEN OPPILAITOSTEN KIRJASTOT.

TOIMINTA JA JOHTAMINEN

ON LAADITTAVA SELKEÄ OHJELMA, JOKA MÄÄRITTELEE TAVOITTEET, NIIDEN TÄRKEYSJÄRJESTYKSEN JA PALVELUT SUHTEESSA PAIKALLISYHTEISÖN TARPEISIIN. YLEINEN KIRJASTO ON ORGANISOITAVA TEHOKKAASTI, JA TOIMINNAN AMMATTIMAISTA TASOA ON PIDETTÄVÄ YLLÄ.

ON VARMISTETTAVA YHTEISTYÖ ASIAANKUULUVIEN KUMPPANEIDEN KANSSA. NÄITÄ OVAT ESIMERKIKSI KÄYTTÄJÄRYHMÄT JA PAIKALLISEN, ALUEELLISEN, VALTAKUNNALLISEN JA KANSAINVÄLISEN TASON KIRJASTOAMMATILAISET.

PALVELUIDEN ON OLTAVA FYSISESTI KAIKKIEN YHTEISÖN JÄSENTEN SAAVUTETTAVISSA. TÄMÄ VAATII OIKEIN SJOITETTUJA KIRJASTORAKENNUKSIA, HYVIÄ LUKU- JA OPISKELUTILOJA, ASIAANKUULUVAA TEKNIKKAA SEKÄ RIITTÄVÄN PITKIÄ JA KÄYTTÄJILLE SOPIVIA AUKIOLOAIKOJA. HAKEUTUVAA TOIMINTAA ON KOHDENNETTAVA NIILLE, JOTKA EIVÄT KYKENE TULEMAAN KIRJASTOON.

KIRJASTOPALVELUISSA ON OTETTAVA HUOMIOON MAASEUTU- JA KAUPUNKIKUNTIEN ERILAISET TARPEET.

KIRJASTONHOITAJA ON AKTIIVINEN KANAVA KÄYTTÄJIEN JA VÄLINEIDEN VÄLILLÄ.

KIRJASTONHOITAJIEN AMMATTIKOULUTUS JA JATKUVA TÄYDENNYSKOULUTUS OVAT VÄLTÄMÄTTÖMIÄ ASIANMUKAISTEN PALVELUIDEN VARMISTAMISEKSI.

HAKEUTUVALLA TOIMINNALLA JA KÄYTTÄJÄKOULUTUKSELLE ON AUTETTAVA KÄYTTÄJIÄ HYÖDYNTÄMÄÄN KAIKKIA VÄLINEITÄ.

JULISTUKSEN PANEMINEN TÄYTÄNTÖÖN

VALTAKUNNALLISIA JA PAIKALLISIA PÄÄTÖKSENTEKIJÖITÄ JA KIRJASTOLAITOSTA KAIKKIALLA MAAILMASSA KEHOTETAAN PANEMAAN TÄYTÄNTÖÖN TÄSSÄ JULISTUKSESSA ILMAISTUT PERIAATTEET.

JULISTUS ON TEHTY YHTEISTYÖSSÄ IFLA:N (INTERNATIONAL FEDERATION OF LIBRARY ASSOCIATIONS AND INSTITUTIONS) KANSSA.

UNESCON KOULUKIRJASTOJULISTUS

KOULUKIRJASTO - OPETUSTA JA OPPIA KAIKILLE

KOULUKIRJASTO TARJOAA TIETOA JA AJATUKSIA, JOTKA LUOVAT POHJAN YKSI- LÖN MENESTYKSEKÄÄLLE TOIMINNALLE TIETOIHIIN JA TIETÄMYKSEEN PERUSTU- VASSA NYKY-YHTEISKUNNASSA. KOULUKIRJASTO ANTAA OPPILAILLE ELINIKÄI- SEEN OPPIMISEEN TARVITTAVAT TAI DOT JA KEHITTÄÄ HEIDÄN MIELIKUVITUSTAAN, MIKÄ AUTTAA HEITÄ ELÄMÄÄN VASTUULLISENA KANSALAISENA.

KOULUKIRJASTON TEHTÄVÄ

KOULUKIRJASTO TARJOAA OPISKELUA HELPOTTAVIA PALVELUITA, KIRJOJA JA MUITA VÄLINEITÄ, JOIDEN AVULLA KAIKKI KOULUYHTEISÖN JÄSENET VOIVAT OPPIA AJATTELEMAAN KRIITISESTI JA KÄYTTÄMÄÄN TEHOKKAASTI KAIKENMUO- TOISTA TIETOA JA VIESTIMIÄ. KOULUKIRJASTOLLA ON YHTEYDET LAAJEMPIIN KIRJASTO- JA TIETOVERKKOIHIN UNESCON YLEISTEN KIRJASTOJEN JULISTUK- SEN MUKAISESTI.

KIRJASTON HENKILÖKUNTA AUTTAA KÄYTTÄMÄÄN KIRJOJA JA MUITA TIEDON- LÄHTEITÄ - KAUNO- TAI TIETOKIRJALLISUUTTA, PAINETTUJA TAI SÄHKÖISIÄ, KIR- JASTOSSA TAI MUUALLA. AINEISTO TÄYDENTÄÄ JA MONIPUOLISTAA OPPIKIRJO- JA SEKÄ OPETUSMATERIAALEJA JA -MENETELMIÄ.

ON OSOITETTU, ETTÄ KUN KIRJASTONHOITAJAT JA OPETTAJAT TEKEVÄT YH- TEISTYÖTÄ, OPPILAIDEN TIEDON TASE, LUKUTAITO, OPPIMINEN, ONGELMANRAT- KAISUKYKY SEKÄ TIETO- JA VIESTINTÄTEKNIIKAN TAI DOT PARANEVAT.

KOULUKIRJASTOPALVELUITA ON ANNETTAVA TASAPUOLISESTI KOULUYHTEISÖN KAIKILLE JÄSENI LLE IÄSTÄ, RODUSTA, SUKUPUOLESTA, USKONNOSTA, KANSAL- LISUUDESTA, KIELESTÄ TAI AMMATILLISESTA TAI YHTEISKUNNALLISESTA ASEMAS- TA RIIPPUMATTA. NIILLE, JOTKA EIVÄT PYSTY KÄYTTÄMÄÄN TAVANOMAISIA KIR- JASTOPALVELUITA JA -AINEISTOJA, ON TARJOTTAVA ERITYISPALVELUITA JA -AI- NEISTOJA.

PALVELUIDEN JA KOKOELMIEN KÄYTTÖMAHDOLLISUUDEN TULEE OLLA SOPU- SOINNUSSA YHDISTYNEIDEN KANSAKUNTIEN IHMISOIKEUKSIEN YLEISMAAILMAL- LISEN JULISTUKSEN KANSSA EIKÄ SIIHEN SAA VAIKUTTAA MIKÄÄN MAAILMAN- KATSOMUKSELLINEN, POLIITTINEN TAI USKONNOLLINEN SENSUURI EIVÄTKÄ KAU- PALLISET PAINEET.

RAHOITUS, LAINSÄÄDÄNTÖ JA VERKOSTOT

KOULUKIRJASTO KUULUU OLENNAISENA OSANA JOKAISEEN PITKÄN AIKAVÄLIN STRATEGIAAN, JOLLA PYRITÄÄN EDISTÄMÄÄN LUKU- JA KIRJOITUSTAITOA, KASVATUSTA JA TIETOJEN ANTAMISTA SEKÄ TALOUDEN, YHTEISKUNNAN JA KULTTUURIN KEHITYSTÄ. KOULUKIRJASTO ON PAIKALLISTEN, ALUEELLISTEN JA VALTAKUNNALLISTEN VIRANOMAISTEN VASTUULLA, JA SITÄ ON TUETTAVA ERITYISLAEILLA JA -OHJELMILLA. KOULUKIRJASTOJEN ON SAATAVA RIITTÄVÄÄ JA JATKUVAA RAHOITUSTA KOULUTETTUA HENKILÖKUNTAA, AINEISTOA, TEKNIIKKAA JA TILOJA VARTEN. KOULUKIRJASTOJEN ON OLTAVA MAKSUTTOMIA.

KOULUKIRJASTO ON TÄRKEÄ YHTEISTYÖKUMPPANI PAIKALLISESSA, ALUEELLISISSA JA VALTAKUNNALLISESSA KIRJASTO- JA TIETOVERKOSSA.

MIKÄLI KOULUKIRJASTO KÄYTTÄÄ SAMOJA TILOJA JA VÄLINEITÄ KUIN JOKIN MUUNTYYPINEN, ESIMERKIKSI YLEINEN KIRJASTO, SEN OMAT ERITYISET TAVOITTEET ON TUNNUSTETTAVA JA SÄILYTETTÄVÄ.

KOULUKIRJASTON TAVOITTEET

KOULUKIRJASTO ON KASVATUSPROSESSIN OSA.

SEURAAVAT KOULUKIRJASTON YDINPALVELUT OVAT OLENNAISIA LUKU- JA KIRJOITUSTAIDON, TIEDON KÄYTTÖTAIDON, OPETTAMISEN, OPPIMISEN JA KULTTUURIN KEHITYKSELLE. KIRJASTON TULEE:

- TUKEA JA TEHOSTAA KOULUN OPETUSSUUNNITELMASSA MÄÄRITELTYJEN KASVATUKSELLISTEN PÄÄMÄÄRIEN SAAVUTTAMISTA
- TOTUTTAA LAPSET NAUTTIMAAN LUKEMISESTA JA OPPIMISESTA JA KÄYTTÄMÄÄN KIRJASTOJA KOKO ELÄMÄNSÄ AJAN SEKÄ TUKEA NÄITÄ TOTTUMUKSIA
- ANTAA MAHDOLLISUUKSIA KOKEILLA TIEDON LUOMISTA JA KÄYTTÄMISTÄ TIETÄMYKSEN, YMMÄRRYKSEN, MIELIKUVITUKSEN JA NAUTINNON LÄHTEEKSI
- TUKEA KAIKKIA OPPILAITA HEIDÄN OPPIESSAAN JA HARJOITELLESSAAN ARVIOIMAAN JA KÄYTTÄMÄÄN KAIKENMUOTOISTA ERI VIESTIMISTÄ SAATAVAA TIENTOA SEKÄ OPETTAA HEILLE OMAN YHTEISÖN VIESTINTÄTAPOJA
- TARJOTA PÄÄSY PAIKALLISIIN, ALUEELLISIIN, VALTAKUNNALLISIIN JA MAAILMANLAAJUISIIN TIETOVARANTOIHIN JA TOIMINTOIHIN, JOISSA OPPILAAT KOHTAAVAT ERILAISIA AJATUKSIA, KOKEMUKSIA JA MIELIPITEITÄ

- JÄRJESTÄÄ TOIMINTAA, JOKA EDISTÄÄ KULTTUURIEN JA YHTEISKUNNALLISTEN ASIOIDEN TUNTEMUSTA JA YMMÄRRYSTÄ
- TEHDÄ YHTEISTYÖTÄ OPPILAIDEN, OPETTAJIEN, HALLINTOVIKRAMIESTEN JA VANHEMPIEN KANSSA KOULUN TEHTÄVÄN TÄYTTÄMISEKSI
- LEVITTÄÄ AJATTELUTAPAA, JONKA MUKAAN TEHOKAS JA VASTUULLINEN KANSALAIKKEUKSIEN KÄYTTÖ JA OSALLISTUMINEN DEMOKRATIAN TOIMINTAAN EDELLYTTÄVÄT AJATTELUN VAPAUTTA JA OIKEUTTA HANKKIA TIETOA
- EDISTÄÄ LUKEMISTA JA KOULUKIRJASTON VÄLINEIDEN JA PALVELUIDEN KÄYTTÖÄ KOKO KOULUYHTEISÖSSÄ JA LAAJEMMALTIKIN.

KOULUKIRJASTO SUORIUTUU NÄISTÄ TEHTÄVISTÄ KEHITTÄMÄLLÄ TOIMINTAPERIAATTEITA JA PALVELUITA, VALITSEMALLA JA HANKKIMALLA VÄLINEITÄ, HUOLEHTIMALLA SIITÄ, ETTÄ TIEDONLÄHTEET OVAT KÄYTTÄJIEN SAATAVILLA JA ETTÄ HEILÄ ON KYKY KÄYTTÄÄ NIITÄ, VARUSTAMALLA OPISKELUTILOJA JA PALKKAAMALLA KOULUTETTUA HENKILÖSTÖÄ.

HENKILÖSTÖ

KOULUKIRJASTON HOITAJA ON AMMATTIPÄTEVYYDEN HANKKINUT TYÖNTEKIJÄ, JOKA VASTAA KOULUKIRJASTON SUUNNITTELUSTA JA JOHTAMISESTA. HÄNELLÄ ON APUNAAN ASIANMUKAINEN HENKILÖSTÖ, JOKA TEKEE YHTEISTYÖTÄ KOKO KOULUYHTEISÖN KANSSA JA PITÄÄ YHTEYTTÄ YLEISTEN KIRJASTOJEN JA MUIDEN TAHOJEN KANSSA.

KOULUKIRJASTOJEN HOITAJIEN TEHTÄVIIN VAIKUTTAVAT KOULUJEN KÄYTTÄVISSÄ OLEVAT VARAT, OPETUSSUUNNITELMAT JA OPETUSMENETELMÄT, JOIHIN PUOLESTAAN VAIKUTTAVAT VALTION LAINSÄÄDÄNTÖ JA TALOUDELLINEN TILANNE. ERINÄISISSÄ YHTEYKSISSÄ SEURAAVAT YLEISET OSAAMISALUEET OVAT ELINTÄRKEITÄ, JOTTA KOULUKIRJASTOJEN HOITAJAT PYSTYVÄT KEHITTÄMÄÄN JA PITÄMÄÄN YLLÄ TEHOKKAITA KOULUKIRJASTOPALVELUITA: KIRJASTON HOITO, VÄLINEIDEN JA TIEDON HALLINTA SEKÄ OPETTAMINEN.

YHÄ VERKOTTUVAMMASSA YMPÄRISTÖSSÄ KOULUKIRJASTON HOITAJIEN TULEE OLLA PÄTEVIÄ SUUNNITTELEMAAN JA OPETTAMAAN MONENLAISIA TIEDONHALLINTATAITOJA SEKÄ OPETTAJILLE ETTÄ OPPILAILLE. SIKSI HEIDÄN ON JATKUVASTI KOULUTTAUDUTTAVA JA KEHITETTÄVÄ AMMATTITAITOAN.

TOIMINTA JA JOHTAMINEN

TEHOKKAAN JA LUOTETTAVAN TOIMINNAN TAKAAMISEKSI:

- KOULUKIRJASTON PALVELUILLE ON LAADITTAVA OHJELMA, JOKA MÄÄRITTELEE TAVOITTEET, NIIDEN TÄRKEYSJÄRJESTYKSEN JA PALVELUT SUHTEESSA KOULUN OPETUSSUUNNITELMAAN,
- KOULUKIRJASTO ON JÄRJESTETTÄVÄ JA SITÄ ON PIDETTÄVÄ YLLÄ AMMATTILAISTASOISESTI,
- PALVELUIDEN ON OLTAVA KAIKKIEN KOULUYHTEISÖN JÄSENTEN SAATAVISSA JA TOIMITTAVA PAIKALLISYHTEISÖN PUITTEISSA,
- ON KANNUSTETTAVA YHTEISTYÖTÄ OPETTAJIEN, KOULUNJOHDON, HALLINTO-VIRKAMIESTEN, VANHEMPIEN, MUIDEN KIRJASTONHOITAJIEN JA TIETOAMMATILAISTEN SEKÄ PAIKKAKUNNAN YHTEISTOIMINTARYHMIEN KANSSA.

JULISTUKSEN PANEMINEN TÄYTÄNTÖÖN

HALLITUKSIA KEHOTETAAN OPETUSMINISTERIÖIDENSÄ KAUTTA VIIPYMÄTTÄ KEHITTÄMÄÄN STRATEGIOITA, TOIMINTAPERIAATTEITA JA SUUNNITELMIA, JOILLA PANNAAN TÄYTÄNTÖÖN TÄMÄN JULISTUKSEN PERIAATTEET. SUUNNITELMIEN TULEE SISÄLTÄÄ JULISTUKSEN JAKELU KIRJASTONHOITAJIEN JA OPETTAJIEN PERUS- JA TÄYDENNYSKOULUTUSOHJELMIIN.

